DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII. ZATURDAG den 9den FEBRUARY 1839. N. 6.

Medegedeeld

Van wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber.

Curaçao den 3 February 1839.

Hoog Edel Gestrenge Heer!

By het aanhooren der menigvuldige verhalen en klagten over de destructie, welke de kermes aan de kokosnootboomen thans alhier veroorzaakt, herinnerde ik my, vroeger iets aangaande een dergelyk insekt, dat al de appelboomen in Engeland verwoestte, in een der deelen van *The philosophical magazine*, by ALEXANDER TILLOCH, gelezen te hebben en haastte my dus om de registers van die deelen, welke ik in bezit heb, natezien. In het 5de deel 1799, February en Maart, pags. 89 en 224, vond ik dan ook het volgende:—

"No. 15. On the new Insect so prejudicial to apple trees; and a method for extirpating them."

"Within these few years an Insect, before unknown in this country, has made its appearance in the British orchards, which, if means are not generally taken to root it out, will in a short period destroy every apple tree in the kingdom. It exhibits upon the trees the appearance of a white efflorescence, like what may be sometimes seen on [illegible] this seems, however, [illegible] of the insects which exist [illegible] once lodged themselves. On bruizing the efflorescence like matter between the fingers, a deep red-coloured fluid like blood is expressed, and which probably is of that nature. Already have several valuable orchards been much injured by this insect, which corrodes the apple trees, in such a manner as at last completely to destroy their organization and to kill them, without the proprietors, many of them at least even once suspecting the cause.— We hope what we now state will be the means of making the fact generally known, and of inducing every person interested to co-operate in rooting them out.

"We are happy in having it in our power to give them the recipe of a cheap composition discovered by William Forfyth, Esq. his majesty's gardener at Kensington, which has been found effectually to answer the purpose. It is as follows:

"*R.* To 100 gallons of human urine and 1 bushel of lime add cow-dung to bring it to the consistence of paint. With this composition anoint the trees. The present is the proper season for applying it. If the white efflorescence like substance in which the insect are lodged has made its appearance, it should be previously be brushed off."

Daar welligt gemeld recept met vrucht aan de besmette kokosnootboomen zoude kunnen aangewend worden, heb ik het als een pligt geacht hetzelve ter kennis van Uw HoogEd. Gestr. te brengen.

Verder heb ik de eer met den verschuldigden eerbied te blyven,

Myn Heer de Baren!

Uw HoogEd. Gestr. onderdanigste Dienaar,

H. W. GRAHAM,
Archit.

Aan den HoogEd. Gestr. Heer
Jkhr. R. F. Baron VAN RADERS,
Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden, &c.
&c. &c.

Uittreksels uit St. Thomas Couranten tot den 2den dezer.

SPANJE.

De *St. James's Chronicle* van den 15 December vermeldt, dat naar luid van brieven uit Bayonne van den 10 dier maand, de carlistische troepen onder Marotto en de Cristinos onder Leon eene ontmoeting gehad hebben in de nabyheid van Mendavia in Navarre, en dat de carlistische ruitery geweigerd heeft te vechten, om dat Marotto hun hunnen bevelhebber Balmaceda had ontnomen. Zoodra de ruitery de Cristinos gezien had, keerde zy den rug en nam den weg naar Sevena. Marotto zag zich genoodzaakt zyne troepen dienzelfden weg te laten volgen. De Carlisten beschuldigen Marotto van in goede verstandhouding met Espartero te zyn.

FRANKRYK.

De suiker questie schynt eindelyk, na eene opvolging van tegenstrydige besluiten van den kant van het gouvernement, ten minste voor dit jaar ten einde geloopen.

Het *Journal des Debats* kondigt aan, dat het gouvernement van voornemen is eene [illegible] derde, der inkomende regten van de koloniale suiker, dat is te zeggen 17½ francs op 100 kilogrammes. Een gelyke impost zal gelegd worden op de beetwortel suiker, zoo dat de kolonisten met 33 fr. op 100 kil. zyn begunstigd geworden.—*Tobago Courant, 24 December.*

GROOT BRITTANNIE.

Het is het voornemen van het britsche gouvernement om deszelfs zeemagt aanmerkelyk te vermeerderen, met oogmerk om de vloten in de Middellandsche Zee, in de Indische Zee en op de andere stations te versterken. Er waren orders tot dat einde voor de zee arsenalen uitgevaardigd, en de ligting van matroozen ging druk bezig voort.

Het turksche gouvernement was ook bezig deszelfs vloot te vermeerderen door aankoop van stoomboten in Engeland. De vloot van de Porte zal voornamelyk met britsche officieren van bekende kunde bemand worden.

PRUISSEN.

De godsdienstige geschillen in Pruissen zouden, ingevolge de Augsburgsche Courant, binnen kort, op eene zeer voldoende wyze, door den staatsraad beslecht worden. Er was niet meer sprake over het vertrek van den pruissischen gezant uit Rome.

PAUSSELYKE STATEN.

Brieven van Bologne van den 4 January vermelden, dat het fransche schip *Diadem* en twee korvetten, op den 30 December, de haven van Ancona waren binnen gezeild om de fransche troepen ten getalle van 1600 man aan boord te nemen. Op den 3 January zouden zy vertrekken.

TEXAS.

Op den 16 January werd Generaal MIRABEAU BUONAPARTE LAMAR aangesteld tot President van de Republiek van Texas. Deze nieuwe President is zeer afkeerig van eene vereeniging van Texas met de Vereenigde Staten. Hy erkent, dat de meerderheid van het volk gaarne deze vereeniging begeert; dat het Congres het intrekken van het voorstel, gedaan te Washington, verboden heeft; hy verklaart echter, dat na rype overweging, hy nooit heeft kunnen bemerken de staatkunde van zoodanige betrekking, noch de voordeelen, het zy civile, politieke of commerciele, welke voor Texas er uit zouden kunnen vloeijen.

DE V. S. VAN AMERIKA.

De *New York Globe* kondigt aan, dat de gouden arend wederom in de V. S. zal verschynen. Het departement van financien van dat land had orders gegeven aan den direkteur van de Munt in Philadelphia om den stempel van deze gouden munt in gereedheid te brengen, en het stempelen derzelve zal met allen spoed beginnen.

Er zyn thans 34 jaren verloopen, dat [illegible] geworden. Het munten van goudgeld is in 1804 opgehouden, om dat de standaard zoodanig was, dat het goudgeld even spoedig uit het land ging, als hetzelve geslagen werd. Uit dokumenten blykt het, dat meer dan 1,300,000 dollars in goudgeld zyn geslagen geworden.

Valsche dobloenen. De *Barbados Globe* van den 10 January maakt de handelaren behoedzaam met het ontvangen van dobloenen. Er zyn, zegt de Courant, valsche Columbiaansche dobloenen in omloop, welke eenige *grynen* ligter, en volle drie *lynen* dikker zyn dan de echte, doch zy zyn zeer wel nagemaakt.

MEXICO.

Aanspraak van den President der Republiek van Mexico aan het leger.

Wapenbroeders! Ons land is in gevaar en roept ons ter zyner verdediging. Het gouvernement van eene magtige en afgelegene natie, hetwelk ons misschien niet anders kent, dan door het goud van onze mynen en door de schatten, welke velen van deszelfs onderdanen by ons verzameld hebben, beledigt ons thans op alle mogelyke wyze, en denkt ons te willen beschaven door ons te vernederen. Hetzelve zoekt onze vriendschap door onteerende voorwaarden, waarop alleen wy in deszelfs vriendschap kunnen opgenomen worden; en, omdat wy eervol en regtvaardiglyk ons verzet hebben, heeft hetzelve den oorlog op onze zeekusten gevoerd. Onze matigheid en grootmoedigheid en ons verlangen om den vrede te behouden zyn ongetwyfeld aangemerkt geworden als moedeloosheid en onbekwaamheid ter zelfsverdediging. Kortom,

men heeft ons verkeerdelyk aangezien voor *Algerynen*. Laat ons toonen, dat wy MEXICANEN zyn.

Dappere troepen! Herinnert U, dat gy dezelfde zyt, die, zonder buitenlandschen bystand, zonder krygskunde, zelfs zonder aanvoerders, de wereld heeft bevreemd door uwe heldendaden, door uwe volharding in het gevecht, door uwe geestkracht in het verduren van zwaren arbeid en vermoeijenissen; vergeet niet de standvastigheid, waarmede gy uit de hand uwer beheerschers de lauweren der overwinning en de schitterende zegeteekens van den stryd geplukt hebt.

Soldaten! De Franschen hebben de handschoen in Vera Cruz neergeworpen, dezelve is door eenige onzer kameraden opgenomen, en de stryd is nu begonnen; laat ons ons haasten denzelven te onderhouden, en laat ons zweren aan de altaren van ons beledigd land, den Hemel en onze nakomelingen tot getuigen nemende, om onze wapens niet neder te leggen vóór dat onze regten geëerbiedigd worden.

Kameraden! In dezen heiligen stryd zullen wy de voorhoede uitmaken, onze achterhoede zal uit de natie *en masse* bestaan, die onze daden bewonderen, onze overwinning bekroonen of onzen roemryken dood wreken zal. Indien al de Mexicanen, die niet onverschillig kunnen zyn over dezen naam, noch over den nationalen roem en de nationale eer, onze voetstappen willen volgen; en indien de stryd, waartoe wy op eene zoo onregtvaardige wyze ingewikkeld zyn, voor ons ongelukkig mogt uitvallen, dan zal het uitgestrekte grondgebied van deze Republiek veranderd worden in eenen grafkuil. De overwinnaars en de overwonnenen zullen onder elkander in denzelven bedolven worden, en eene bewonderende wereld zal zeggen: "de Mexicanen bestaan niet meer, met hen is hunne naam verdwenen, maar dezelve is zonder schand of vlek verdwenen!" Roem zy een zoo groot voorbeeld! Schande voor hunne onregtvaardige en trotsche aanvallers!

Vrienden! Laat ons vliegen om zoodanige benydenswaardige onderscheidingen te verdienen—laat ons onophoudelyk stryden. Geregtigheid en de goede wenschen van allen, die de dapperheid en de onafhankelykheid van natien kunnen waarderen, zyn voor ons. Uwe zaak is niet alleen die van Mexico, zy is die van het gansche vaste land, van alle republiekeinsche volken, van allen, wier de goddelyke vryheid iets meer is, dan een bloote naam. De oogen van allen zyn met angstvalligheid op U gevestigd; allen verlangen te weten, of zy U hunne verlossers zullen noemen, dan of zy U met verwenschingen zullen beladen.—Wie zal uwe keuze betwyfelen?

Er bestaan nog onder U schitterende voorbeelden der genen, die U naar den stryd gevoerd hebben, gedurende het tydvak, waarin gy uwe onafhankelykheid bevochten hebt. Duizende anderen zullen naar den stryd voortrukken, en allen zullen uwe onbedwingbare dapperheid nastreven.

MEXICANEN, EEN EN ALLEN! Uw generaal de President, bezweert U by zyne eer, dat hy niet de laatste zal zyn, en dat met U verbonden, hy in de overwinning zal deelen of een roemryken dood zal zoeken.

ANASTASIO BUSTAMENTE.

Mexico, 1sten December.

Het Mexicaansche gouvernement heeft geweigerd het traktaat, gesloten tusschen Admiraal Baudin en Generaal Rincon, te bekrachtigen en heeft daarby te kennen gegeven: dat eerder het gansche land in een' grafkuil zal veranderd, dan dat de vorderingen van Frankryk ingewilligd zullen worden.

Op den 4 December werd de Admiraal Baudin per brief door Generaal Santa Anna bekend gemaakt de weigering van het mexicaansche gouvernement om de kapitulatie te bekrachtigen. Hierop volgden de verklaring van oorlog tegen Frankryk en het besluit van bannissement van alle Franschen uit het grondgebied van Mexico.

De Generaals Santa Anna en Arista waren in Vera Cruz aan het hoofd der troepen in de stad en waren in verwachting van versterking. Generaal Rincon was te Mexico opgeroepen en bevond zich reeds daar naar toe op weg. De stad scheen tot den oorlog bereid te worden, zoo dat de Admiraal het noodig oordeelde om dezelve te ontwapenen ten einde allen aanslag op eenen aanval te voorkomen. Dientengevolge liet hy, op den 5, vóór het aanbreken van den dag, een gedeelte van het scheepsvolk van het blokkerende eskader aan wal brengen en voerde hen aan in drie kolonnen tot den aanval. De poort, uitkomende aan den zeekant, werd bemagtigd, en de troepen trokken op met de sabel in de hand tot den aanval van de forten Santiago en Concepcion. De eerste fortres had 30 stukken geschut en de andere 15. Al de vestingen van Vera Cruz, met uitzondering van een bolwerk, werden de een na den ander, ingenomen, het geschut werd vernageld en de affuiten werden vernield.

Na deze volkomene overwinning, waarin Generaal Arista en vele mexicaansche officieren gevangen gemaakt werden, scheepten de troepen zich in, latende de mexicaansche soldaten in vryheid. Generaal Santa Anna werd zwaar gewond en zyn paard onder hem dood geschoten, terwyl hy het inschepen van de troepen trachtte te beletten. Een been van hem werd afgezet en hy stond eene dergelyke operatie aan een arm te ondergaan, zoo dat men voor zyn leven zeer beducht was.

De mexicaansche troepen onder Generaal Ramon Fernandez ontruimden de stad en gingen zich op een myl afstands aan den linker oever van de rivier van Vera Cruz legeren.

Z. K. H. de Prins Joinville, die de voorhoede van de midden kolonne aanvoerde, heeft zich zeer in het gevecht onderscheiden.

De gevolgen van dezen aanval waren de geheele ontwapening van de fortificatien en de vernieling van 82 stukken geschut. En dit is geschiedt zonder de minste schade aan de stad te doen en wel op uitdrukkelyk bevel van den Admiraal. Zelfs de kerkgebouwen, waarin de Mexicanen een gedeelte van hunne artillerie geborgen hebben, zyn geëerbiedigd geworden; daar de Admiraal liever die stukken onaangeroerd wilde laten, dan gelegenheid tot profanatie geven, te meer daar zy weinig in getal en geheel onschadelyk waren. Gedurende de 4 uren tyd, waarin de troepen in de stad waren, heeft de grootste orde geheerscht.

Het verlies der fransche troepen bestond in 8 dooden en 56 gekwetsten.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 8 February 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 13½ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

M. de M. Penso.	Meriam Ezra.
Jb. Haim Pereira.	Frantz Jordan.
David Courie l.	Juan Nepomo. Cabrera.
Daniel Jesurun.	Jose Cruz Altuna.
S. J. Pinto.	Danl. Gomes Casseres.
Isaac Pereira.	Antonely Zoti.
J. B. Couriel.	Antonio Piña.
Catalina Danies.	Juan Carreras y Estrada.

Curaçao den 8 February 1839.

De Commie, belast met de post-directie,
C. GORSIRA.

Publieken verkoop van Rood verwhout.

ALS daartoe door den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie geautoriseerd zynde, zal de ondergeteekende tegen aanstaanden Maandag den 11 dezer des morgens om 9 ure vóór het waag gebouw publiek doen opveilen *eenige partyen rood verwhout* van de onderhoorige eilanden Aruba en Bonaire.

Curaçao den 7 February 1839.

De Koloniale Ontvanger, belast met de waarneming van het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

Inschryving voor Ezels.

EEN getal van Vyftig Ezels op het onderhoorige eiland Aruba beschikbaar zynde, worden van Gouvernements wege mits deze te koop aangeboden aan de meestbiedenden der daarin gading hebbenden, dewelke zich tot dat einde by biljetten van inschryving kunnen en zullen vervoegen ter Administratie van Financien alhier op aanstaanden Maandag des voormiddags te tien ure, zullende zyn den 11 dezer maand.

Curaçao den 8 February 1839.

De Koloniale Ontvanger, belast met de waarneming van het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

DE Directeur van het Postkantoor aan den Helder, belast zich met het leveren van Couranten, Nieuwspapieren en Tydschriften naar Oost en West-Indiën, mits hier te lande een Persoon of Handelhuis assignerende, alwaar alle drie maanden over het bedrag van het abonnement kan worden gedisponeerd.

De Directeur van het Postkantoor aan den Helder,
J. J. A. CREYGHTON.

DEN 6den February 1839 bevallen van eenen Zoon A. C. DE WIT CAMBIASO, Echtgenoote van
R. W. VAN DEN WALL ARNEMAN.

OP den 5den dezer overleed aan boord Z. M. Brik de VALK, liggende binnen deze haven, na eene kortstondige ziekte van slechts vyf dagen, in den ouderdom van 28 Jaren, de WelEd. Gestrenge Heer P. J. FOCK, Luitenant ter Zee 2de klasse.

Curaçao den 7 February 1839.

Het Etat Major Zr. Ms. Brik de Valk.

OVERLEDEN op gisteren, den 8sten dezer, Mevrouw CHRISTIANA PHILIPPINA MULLER, in den ouderdom van 42 jaren, Echtgenoot van den WelEd. Gestr. Heer J. M. VAN EPS, Kapitein Kwartiermeester by het Garnizoen alhier.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

FEBRUARY 1839.

L. K. Woensdag den 6 te 2 u. 5 m. 's namiddags.
N. M. Donderdag den 14 te 10 u. 52 m. 's morgens.
E. K. Woensdag den 20 te 3 u. 14 m. 's namiddags.
V. M. Donderdag den 28 te 4 u. 's morgens.

In de laatste Courant hebben wy gemeld, dat het fransche admiraalschip, van het eskader vóór Vera Cruz, aan de kust van Bermuda gestrand was; thans lezen wy in de St. Thomas Courant van den 12 January jl., dat het fransche fregat *Hermione*, van 60 stukken geschut, onder bevel van kaptein *Bazoche*, met eene bemanning van 553 man, stevende van Havana naar Brest, op den 3 December, op de rotsen ten westen van het eiland Bermuda gestrand en te gronde gegaan is. De officieren en manschappen werden te Ely's Harbor op denzelfden avond geland, en verscheidene stukken van het tuig en eenige levensmiddelen gered.

Op den 11 January jl. des morgens, te 5¾ ure, ondervond men op het eiland Martinique eene zware aardbeving, welke een groot gedeelte der stad verwoest heeft, en waarby vier honderd negen en dertig personen het leven onder de puinen der neergevallene huizen verloren hebben. De vaartuigen in de haven werden zoodanig

bewogen, dat niemand in staat was zich op dek staande te houden. Er werden slechts twee schokken gevoeld, waarvan de laatste de hevigste was.

Een brief van St. Pierre Martinique, gedagteekend den 23 January, bevat het volgende:—

"De Gouverneur heeft de havens open gesteld, voor den tyd van zes maanden, voor den invoer, vry van alle geregtigheden, van meel, bakkeljaauw, ryst, gezouten vleesch, mais, spykers en alle soorten van timmerhout, terzelver tyd den uitvoer van deze artikelen verbiedende. Wy hebben aan geen derzelven gebrek.

"By eene tweede order is bepaald, dat de vaartuigen ten minste de helfte van derzelver lading te *Fort Royal* moeten ontschepen om vry van geregtigheden te zyn."

De St. Thomas Courant van den 26 January bevat een uittreksel van de *St. Lucia Palladium* van den 12 dier maand, waarin een verhaal gegeven wordt van de aardbeving, welke op den 11 des morgens te 6 ure is ondervonden geworden. De schokken hebben 35 sekonden geduurd, zoo hevig, dat de meeste huizen meer of min schade geleden hebben; gelukkiglyk echter was dezelve minder zwaar dan te Martinique, velen zouden anders hun dood in hunne bedsteden gevonden hebben. Niemand schynt hierby het leven verloren te hebben.

Van Pigeon Island zyn de berigten yzing wekkend wegens de zware schaden, welke de steenen gebouwen er geleden hebben. De rotsen spleten en derzelver stukken rolden over het eiland.

De stad Souffriere, alwaar de aardbeving eene volle minuut geduurd heeft, heeft zwaar geleden. De katholyke kerk is zeer gehavend, derzelver toren is geheel vernield, deszelfs voorgevel is neergestort en de klok is neder gevallen. Vele andere huizen hebben zeer zware schaden geleden.

Volgens mondelyksche berigten was Generaal Bertrand overleden aan de wonden, welke hy te Fort Royal, Martinique, bekomen had.

Op verscheidene andere van de bovenwinds eilanden werd de aardbeving van den 11 January hevig ondervonden. Op Britsch Guayana, waar men te voren niet onderworpen was aan deze verschrikkelyke stuiptrekkingen der natuur, werden de schokken dier aardbeving omtrent anderhalf minuten lang ondervonden. De muren van de huizen hebben meer of min door de zware schudding geleden, zonder echter in te storten.

Op zee werd de aardbeving ook hevig gevoeld. De kapitein van een vaartuig, dat te Carlisle Bay was aangekomen, verhaalde, dat hy 500 mylen van het eiland, op 18 gr. breedte, de schokken gevoeld en gedacht had, dat zyn vaartuig op eene rots gestoten had, doch de loodlyn uitgeworpen hebbende, kon hy geen bodem vinden; hy dacht toen, dat een walvisch tegen het vaartuig had gestoten.

De jongere te St. Lucia ontvangene berigten van Martinique, waren zeer bedroevend. De stank, welke uit de puinhopen van de hospitalen en andere gebouwen van het aantal lyken, daaronder bedolven, damptte, was zoo sterk, dat men genoodzaakt was dezelven in brand te steken.— Men berigt, dat omtrent dertien honderd menschen by deze aardbeving het leven verloren hebben.

Iets bewonderenswaardig is het, dat men op Guadaloupe, zoo digt by Martinique gelegen, niets van de aardbeving gevoeld heeft.

Daar er thans vier der Spaansch Amerikaansche staten, namelyk Mexico, Peru, Buenos Ayres en Chili in vyandelyke houding met Frankryk staan, is het niet onbelangryk om over de oorzaak dezer staatkundige botsing iets naders te melden.

In 1824 had Mexico eene liberale Constitutie, byna gelykvormig aan de tegenwoordige van Venezuela. De kloosters waren afgeschaft, de tienden vrywillig gemaakt, de magt der geestelykheid beperkt en de vreemdelingen, die zich in dezen staat kwamen neerzetten, alle vryheid en bescherming beloofd. Er werden toenmaals handelstraktaten met vreemde natien gesloten, en vele vreemde kooplieden zetteden zich in Mexico en duizenden landbouwers in Texas neder.

De geestelykheid, die zich gaarne in derzelver rykdommen en voorregten hersteld zag, spande met eenige fortuinzoekers, zoo als Santa Anna en consorten te zamen, en veroorzaakte eene omwenteling, waarby de akkerbouw weer met tienden werd bezwaard, de Protestanten in Texas met de inkwisitionele dwangmiddelen werden bedreigd, en alles terug werd gebragt, zoo als het onder de spaansche koningen was.

Nu begonnen de liberalen ook op hunne beurt te roeren. Zy zochten de oude Constitutie te herstellen, toen brak de opstand hier en daar los, en Texas scheidde zich geheel van Mexico af. Er waren dus extra oorlogsbelastingen noodig, zoo wel om den binnenlandschen opstand te bedwingen, als om Texas te heroveren. Het bestuur van Mexico eischte deze lasten ook van vreemdelingen, die er tegen protesteerden, weigerende de lasten van burgers te dragen, daar zy niet de baten genoten. Het bestuur perstte hun evenwel deze extra contributie af, voorgevende, dat dezelve zoo wel gebruikt werd voor de bescherming van hunne personen en goederen als voor die der Mexicaansche burgers. Men ziet hieruit hoe noodzakelyk het is voor europesche mogendheden om, als zy met zulke woelige staten een handelstraktaat sluiten, de regten en pligten hunner onderdanen allernaauwkeurigst te bepalen. In een nieuw traktaat, dat thans tusschen Engeland en Turkyen gesloten is, heeft dit ook zeer omstandig plaats gehad.

Alle gevallen kunnen echter niet door een traktaat voorzien worden, zoo als het doodschieten der vyf Franschen. Frankryk beweert, dat deze stille en fatsoenlyke menschen waren, die geen ander doel hadden dan hun handel voorttezetten.— Mexico daarentegen, dat zy zich verbonden hadden om als officieren in het leger der opstandelingen te dienen. Frankryk eischt, dat Mexico vergoeding zal doen voor de plundering van Fransche onderdanen door regeringloosheid veroorzaakt. Mexico beweert daarentegen, dat zy zulks niet verpligt is, doordien geene regering borg behoeft te staan voor diefstallen en andere bedryven, die de politie aangaan.

Het is niet Frankryk alleen, maar ook het bestuur der Vereenigde Staten, hetwelk reclames op Mexico heeft; doch het laatste zal geene vyandelykheden tegen Mexico plegen, maar het aan de uitspraak van een scheidsregter overlaten.

Venezuela is in dit opzigt gelukkiger dan Mexico. Aldaar zyn geene brandstoffen voor een' zoodanig burger oorlog aanwezig. Het bestuur heeft de geestelykheid laten uitsterven, terwyl de ledigstaande plaatsen niet door anderen zyn vervuld, zoo als reeds menigmaal in de discussien in het Congres is aangemerkt geworden. In de vier oostelyke provintien, die 150,000 zielen tellen, zyn maar vier geestelyken overgebleven. De geestelykheid aldaar is derhalve onmagtig om eene omwenteling te bewerken ten einde de kerk weer in deszelfs oude voorregten en bezittingen te herstellen. De landbouw heeft daar geen gevaar meer om door tienden gedrukt te worden, en de burger staat niet meer bloot voor dat heerleger van contributien van verschillenden aard, die ten gunste van kerken en kloosters moeten worden opgebragt.

De aldaar aanwezig zynde politieke verschillen zyn ligtelyk uit den weg te ruimen. Deze bestaan hierin: dat sommigen van gevoelen zyn, dat wegens de onvolkomene middelen van gemeenschap tusschen de hoofdstad en de afgelegene provintien van den staat, de plaatselyke besturen meerder magt moesten hebben, of het bestuur meer federatief moest zyn, terwyl anderen denken, dat het tegenwoordige centrale bestuur het beste is. Zulke geschillen kunnen in een Congres in koelen bloede beslist worden; doch nimmer die, aangaande het handhaven der oude spaansche voorregten der geestelykheid. Deze moeten door andere middelen gehandhaafd worden, namelyk door het gezag, dat de geestelykheid op het gemeene volk uitoefent.

Ondertusschen zyn alle spaansch amerikaansche Couranten, die ons ter hand zyn gekomen, zeer verontwaardigd over het gedrag der Franschen aangaande Mexico. Zy noemen het een misbruik van magt, eene schandelyke handelwyze. De *Liberal* van Caracas heeft een uitgebreid artikel geplaatst, waarin het gedrag van de fransche regering in een zeer hatelyk licht wordt gesteld. Men had gewenscht, dat Frankryk even als Noord Amerika deszelfs geschillen aan de uitspraak van een scheidsregter had onderworpen. De Couranten van Nieuw Granada en van den Equator moeten, zoo wy hebben hooren verhalen, gelyke uitdrukkingen als die van Caracas gebezigd hebben. Ook is volgens dezelven de vrees of besluiteloosheid van den kommandant van het kasteel, de oorzaak van deszelfs verlies geweest. Deze bevelhebber vreesde zich met Frankryk te compromitteren en durfde geene vyandelykheden beginnen. Frankryk had wel is waar de havens van Mexico in staat van blokkade gesteld, maar geene formele oorlogs verklaring gedaan. Deze kommandant liet derhalve het fransche eskader die stellingen nemen, welke het begeerde; zonder dat zoude het beschieten niet gemakkelyk geweest zyn. Het is een gelyksoortig geval met dat van Navarino. De Turken lieten de verbondene vloot toe in de haven te komen, om dat zy zich niet met eene overmagt durfden inlaten. Hadden zy deze vloot buiten de haven durven weren, dan was hunne zeemagt niet vernield geworden. Zoo moest ook de Generaal Chassé in 1832 toelaten, dat er van de bolwerken van Antwerpen op hem geschoten werd, terwyl hy niet op de stad durfde schieten. De sterke, die tegen over de zwakke staat, heeft niet alleen materiele maar ook morele voordeelen.

De verschillen, die de Peruanen met de Franschen hebben, leggen eenigzins buiten hunne schuld. De vereeniging van Bolivia met Peru tot eenen staat, was even zoo onaangenaam voor derzelver naburen als het oprigten van het koningryk der Nederlanden voor Frankryk was, en deze naburen wenden derzelver pogingen aan om dezen staat to ontbinden, zoo als Frankryk gedaan heeft ten opzigte der ontbinding van het ryk der Nederlanden.

De Argentynsche republiek en Chili verklaarden den oorlog aan den Generaal Santacruz, den stichter dezes staats, en een Chiliaansch eskader ontscheepte eene legermagt in Peru, die eene omwenteling te Lima en Callao te weeg bragt, doordien de Spaansch Zuid Amerikanen door de gedurige omwentelingen alle nationaliteit verloren hebben en onverschillig zyn, welk bestuur zy hebben.

Door het overweldigen der hoofdstad was de gansche staat nog niet overweldigd. De Generaal Santacruz was met een leger van 8000 man naby deze stad. Het bestuur, door vreemde magt daargesteld, middelen noodig hebbende om deze tegenparty te bestryden, was verpligt om lasten op vreemdelingen, die te Lima woonachtig waren, te leggen. Hierdoor is dit bestuur in botsing met Frankryk en Engeland gekomen.

Het belang dezer mogendheden is voorzeker, dat de rust in Spaansch Amerika in stand gehouden worde. In dit geval alleen kunnen de handelstraktaten in werking blyven, en derzelver onderdanen kunnen vreedzaam den handel voortzetten. Hoewel deze mogendheden niet in deze burger oorlogen intervenieren, zoo kiezen zy toch altyd de party van het bestaande gouvernement tegen die der beweging. Wy weten hoe vyandig Frankryk, Engeland en Denemarken in 1835 de party der reformisten in Venezuela waren, en dat deze eenzydigheid veel toegebragt heeft tot het herstel van het constitutionele gouvernement. De gewapende inval der Chilianen in Peru moet daarom zeer onaangenaam voor gemelde mogendheden geweest zyn; en zy zullen niet nalaten verhaal te doen voor de schade, die hunne onderdanen daardoor zullen geleden hebben.

De vereeniging van Peru met Bolivia was nuttig, vooral voor laatstgemelden staat. Bolivia bezat geene geschikte haven, daar de aanlendende zeekust, waar eene geschikte haven is, aan Peru behoorde.

Vrouwelyke opvoeding in Frankryk.

Van Frankryk gingen sedert zestig tot zeventig jaren de rampzaligste en verkeerdste ideën en grondstellingen over vrouwelyke opvoeding uit. In het land zelf was het daarmede allerellendigst en hoogst armoedig gesteld, tot dat eindelyk de oogen open gingen, en men tot het inzigt kwam van den dwaalweg, op welken men tot dus verre gewandeld had.

Napoleon zeide in 1806 tot Madame *Campan*: "de oude opvoedingstelsels deugen niet, onze jonge meisjes worden niet goed opgevoed, waaraan ontbreekt het haar in Frankryk?" "Aan moeders," antwoordde mevrouw *Campan*. Dit zeer juiste antwoord trof den keizer; in een oogenblik gevoelde hy deszelfs geheele waarheid, en zyn blik werd levendig. "Goed gezegd, Madame," zeide hy schielyk, "daar hebben wy al dadelyk een geheel opvoedingsstelsel. Gy moet ons moeders vormen, die hare kinderen opvoeden kunnen." Onder *Napoleon* en madame *Campan* gelukte dit echter niet, even zoo min als onder de Restauratie en tot op den huidigen dag. Daarom zegt *Aimé Martin*, de geestryke schryver van een werk over de *éducation des mères de famille*, dat onlangs uitgekomen is, en den grooten prys der academie verworven heeft: "Laat ons niets verwachten van het tegenwoordige geslacht, laat ons ook niets verwachten van de openbare opvoeding der meisjes, maar laat ons in de eerste plaats moeders vormen, die hare kinderen opvoeden kunnen."

Reeds *J. J. Rousseau*, de grootste schryver der vorige eeuw, was doordrongen van den weldadigen invloed van goede moeders op hare dochters, en van het ongeluk, hetwelk uit het vergeten der moederlyke pligten voortvloeit. Daarom besteedde hy de geheele kracht van zyn genie, om de moeders wederom op goede wegen te brengen, waaraan zy zelven sedert langen tyd niet meer gedacht hadden. Te midden van het verderf en de aansteking van zynen tyd zag hy in, wat het eenige regte middel was. *Rousseau* beschouwde echter de zaak slechts van eene zyde, althans hy ontwikkelde slechts de materiele zyde der moederlykheid, en meende, dat het reeds voldoende was, wanneer de vrouwen degelyke echtgenooten en moeders wierden. Hy vertrouwde haar slechts de natuurlyke opvoeding der kinderen toe, en hiermede was zeker reeds veel gewonnen. De schryver toont nu de noodzakelykheid aan, dat de moeders voorbeeld gevende, onderrigtende en waarschuwende op het gemoed en den geest harer kinderen, inzonderheid der meisjes, werken. Alles grondstellingen, die by ons reeds voorlang als waar erkend en in toepassing gebragt zyn: en ook in dit opzigt ziet men dus, dat de Franschen willen navolgen.

Daar, waar de schryver van de vorming op het land door de vrouwen spreekt, geeft hy eene beschryving van de zeden des landvolks en van den toestand der vrouwen in de dorpen, die alles te boven gaat, wat wy tot hiertoe in Frankryk te dezen opzigte gehoord en gezien hebben. "Het groote ongeluk onzer dorpen ligt in de vernedering der vrouwen, welke werkzaamheden verrigten moeten, die slechts aan mannen voegen. In hare vroegste jeugd hoeden zy de kudden en maaijen het koorn. Groeijen zy op, dan worden zy spoedig koket, weshalve zy geen deel meer nemen aan de ruwere verrigtingen van den landbouw. De moeders, welke ook huwelyksgedachten voor haar in het hoofd hebben, begunstigen deze behoedende onthouding. Zoodra echter de meisjes gehuwd zyn, verandert alles in haar leven; zy moeten het huis verlaten, en met den man aan den veldarbeid gaan. Alsdan ziet men haar dagen lang met weinige tusschenpozing ter aarde gebukt moeijelyken arbeid verrigten, en zware lasten torschen. In sommige streken van Frankryk—wy spreken niet van Afrika—worden zy met ossen en ezels gelyktydig voor den ploeg gespannen.—Hierdoor wordt hare huid rimpelig en barsterig; het gelaat wordt zwart, en neemt grove, mannelyke trekken aan, en zy zelven worden spoedig oud en leelyk. Terwyl echter de vrouwen zoo deel nemen aan den arbeid der mannen, verwaarloozen zy alle verrigtingen in het inwendige van het huis, ja, zy kennen dezelve niet eens. Er is niets vuilers en ongezonders, dan de boerenhutten in Frankryk. Daar leven op den vochtigen grond hoenders, eenden en zwynen met en onder elkander; de drek vloeit over de deur heen naar binnen, en wanneer er al vensters zyn, zoo hebben zy het uitzigt op den misthoop. In dit drassige kot, dat naar de hut van eenen wilden gelykt, te midden van het bulken, blaten en knorren van het vee, tusschen deszelfs uitwerpselen en uitwasemingen, treden des avonds man en vrouw binnen, wanneer zy vermoeid van den arbeid te huis komen.—Niemand ontvangt hen, niets streelt hunne oogen; ledig, vuil en stinkend is de tafel, koud en donker de haard. Maar nieuwe arbeid treft hier de arme vrouw, want eer zy er aan denken kan voor de kinderen te zorgen en het avondeten gereed te maken, moet zy naar den stal om het vee voeder te geven, hetzelve uittemisten en op nieuw te strooijen. Middelerwyl rust de man op eene smalle bank uit. Deze misstand wordt in geheele provincien aangetroffen, in de rykste zoo wel, als in de armste. In Perigord zyn de vrouwen in den laagsten stand der onreinheid en der vernedering verzonken, hetgene op de geheele familie terug werkt. In *Pikardien* en *Limousin* worden zy als geheel lage wezens aangezien, en bedienen daarom den man slechts, zonder ooit aan zyne zyde plaats te nemen; in *La Bresse* arbeiden zy als daglooners en lastdieren; in *Neder-Bretagne* leven man, vrouw en kinderen als wilden met hun vee in een en hetzelfde gat, waar zy met hunne schapen en zwynen, boekweit uit denzelfden trog eten."

Hoe kan dit anders zyn in een land, welks landlieden na eeuwen lange lyfeigenschap op eens door eene hevige omwenteling tot vryheid overgingen, zonder dat op eene andere wyze voor hen gezorgd werd; want tot op den huidigen dag werden zy by hunne vooroordeelen gelaten, en aan den invloed eener geestelykheid overgegeven, die maar al te dikwerf bygeloovig of onwetend is.

In Frankryk, waar men in 1789 had moeten beginnen met het volk uit zyne diepe onwetendheid te rukken, en onderwys te verspreiden; in Frankryk is dit ook thans nog, na verloop van eene halve eeuw, de eerste en noodzakelykste behoefte, waarmede aangevangen moet worden. Voor alle dingen moeten er echter meisjesscholen opgerigt worden, op dat er uit dezelve een beter vrouwen- en moedergeslacht voortkome. Als dan kan men ten minste van de volgende generatiën iets beters hopen en verwachten. Het is eene uitgemaakte waarheid, die op ervaring berust, dat zich het aanzien van een dorp snel verandert; dat lompen, morsigheid en ellende weldra uit hetzelve verdwynen, zoodra de meisjes en vrouwen eene betere opvoeding bekomen, zoodra de laatste slechts ligten arbeid behoeven te doen, en haar tyd gegund wordt, om voor het inwendige van het huis te zorgen.

Een ander opmerkelyk hoofdstuk handelt over de noodzakelykheid van ligchamelyken arbeid, welke het menschelyke geslacht tot deszelfs welvaart noodzakelyk schynt te behoeven. Een jong geleerde heeft daaromtrent onderzoekingen gedaan, en uit dezelve de overtuiging verkregen, dat wanneer vier generaties op elkander volgen, zonder dat eene derzelve zich ten minste aan handenarbeid wydt, de kinderen van het vyfde geslacht jong, zwakkelyk en aan longziekten sterven, naardien de sterke beweging der armen volstrekt noodzakelyk is voor de ontwikkeling en de leefkracht der ademhalingswerktuigen. Ook de geschiedenis schynt deze waarneming te bevestigen. De feudaal-adel was sterk en krachtig, zoolang dezelve zware wapenen hanteerde en zich met ridderoefeningen bezig hield; deszelfs afstammelingen echter werden zwak, ziekelyk, zelfs ellendig, toen zy zich, na de uitvinding van het buskruid, aan lediggang overgaven.

Om de vrouwelyke opvoeding in Frankryk op te beuren, is het echter vooral noodzakelyk, dat de godsdienst hare regte plaats in alle huisselyke kringen en in alle levensbetrekkingen inneme, want zonder hare inwerking is alle overige bemoeijing slechts stukwerk, zonder duurzaam goed gevolg. Het streven, om godsdienst in Frankryk uit te breiden, heeft echter met drie groote, in dat land even magtige, vyanden te kampen, namelyk, het ongeloof, de onverschilligheid en de dweepery, en het is moeijelyk te beslissen, welke dezer drie tegenstanders het meeste de opkomst en den bloei van den godsdienstigen zin belemmeren.

In het voortreffelyke werk hetwelk Mevrouw *van Saussure* in Genève (de familie en geestverwante en levensbeschryfster van Mevrouw *van Hael*) over de *éducation progressive* kortelings voltooid heeft, komen ook belangryke aanmerkingen voor over de geheel verwaarloosde vrouwelyke opvoeding in Frankryk.—*Overgenomen.*

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemsted, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.